

Številka: 5611-132/2018/4 (267/10)
Ljubljana, 18. oktobra 2018
EVA 2018-1811-0112
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o ratifikaciji Sporazuma o spremembi in dopolnitvi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo in Sporazuma o spremembi Administrativnega sporazuma o izvajanju Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi četrtega odstavka 75. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 - ZKZaš) in drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o ratifikaciji Sporazuma o spremembi in dopolnitvi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo in Sporazuma o spremembi Administrativnega sporazuma o izvajanju Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo, podpisanih v Ljubljani 30. januarja 2014, in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije.

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za zdravje.

Priloga:

- predlog zakona z obrazložitvijo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Sabina R. Stadler, generalna direktorica Direktorata za multilateralo, razvojno sodelovanje in mednarodno pravo Ministrstva za zunanje zadeve,
- Borut Mahnič, vodja Sektorja za mednarodno pravo Ministrstva za zunanje zadeve.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Miroslav Cerar, minister za zunanje zadeve,
- mag. Ksenja Klampfer, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Simona Leskovar, državna sekretarka na Ministrstvu za zunanje zadeve,
- mag. Dobran Božič, državni sekretar na Ministrstvu za zunanje zadeve,
- Breda Božnik, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,

- Sabina R. Stadler, generalna direktorica Direktorata za multilateralo, razvojno sodelovanje in mednarodno pravo na Ministrstvu za zunanje zadeve,
- mag. Jurij Snoj, generalni direktor Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Grega Malec, vodja Sektorja za delovne migracije Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Borut Mahnič, vodja Sektorja za mednarodno pravo Ministrstva za zunanje zadeve.

5. Kratek povzetek gradiva:

Določba v sedaj veljavnem sporazumu o socialnem zavarovanju z Makedonijo kot pogoj za pridobitev nadomestila za primer brezposelnosti postavlja stalno prebivališče. Sporazum tako vsebuje strožjo zahtevo, kot je sedaj predvidena v slovenski zakonodaji (skladno z našo notranjo zakonodajo zadošča pogoj prebivanja, torej stalno ali začasno dovoljenje za prebivanje), kar ima za posledico neenako obravnavo brezposelnih delavcev, saj sporazum (mednarodna pogodba) prevlada nad določbami zakona. Delavci, ki prihajajo iz Makedonije, so tako postavljeni v neenakopraven položaj z drugimi delavci, za katere ne velja takšna ureditev, to je z delavci iz drugih republik nekdanje SFRJ, delavci iz EU ter EGP ter tudi z delavci, ki prihajajo iz držav, s katerimi Slovenija ni sklenila dvostranskega sporazuma, saj se zanje uporablja le naša notranja zakonodaja. Podobna situacija kot z nadomestilom za brezposelnost je tudi pri otroškem dodatku, saj sporazum o socialnem zavarovanju tudi v tem primeru določa stalno prebivališče na ozemlju Slovenije kot pogoj, da se upravičencu izplača otroški dodatek, kar je strožje od sedanje določbe v zakonu, ki predvideva prijavljeno prebivališče, torej stalno ali začasno prebivališče. Sprememba je opravljena s črtanjem omembe brezposelnosti in otroškega dodatka v tretjem odstavku 5. člena sporazuma o socialnem zavarovanju.

Na predlog Ministrstva za zdravje je na makedonsko pobudo v predlog sprememb sporazuma o socialnem zavarovanju vključena tudi dopolnitev 12. člena s sedmim odstavkom. Gre za določbo o napotitvi zavarovanca na ozemlje druge pogodbenice zaradi zdravljenja, ki ga zahteva njegovo zdravstveno stanje, stroške takega zdravljenja pa krije pristojni nosilec, pri katerem je zavarovanec zavarovan. Določbo vsebujejo tudi drugi sporazumi o socialnem zavarovanju (z Bosno in Hercegovino, Srbijo in Črno goro) ter omogoča in olajša postopke zdravljenja oseb v drugi državi pogodbenici, če tega prva pogodbenica ne more zagotoviti.

S spremembo administrativnega sporazuma je kot zavod, pristojen za dajanje podatkov o zavarovalni dobi za uveljavljanje nadomestila za primer brezposelnosti (25. člen sporazuma o socialnem zavarovanju) sedaj pravilno naveden Zavod RS za zaposlovanje in ne Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Nadalje je bilo prav tako glede organov za zvezo dogovorjeno, da se dodatno navede Centralno enoto za starševsko varstvo in družinske prejemke Centra za socialno delo Ljubljana Bežigrad za področje otroških dodatkov in denarnih nadomestil, ki je od uveljavitve sporazuma z Makedonijo novoustanovljena institucija za to področje.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna		+317.000,00		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MDDSZ	2611-11-0083 Izplačila denarnih nadomestil brezposelnim	1826 Transferi brezposelnim	0,00	317.000,00
SKUPAJ				317.000,00
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
<p>Po podatkih Zavoda Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu zavod) za zaposlovanje je bilo v letu 2017 v povprečju 186 državljanov Republike Makedonije upravičenih do denarnega nadomestila, 263 upravičencem pa pravica trenutno miruje in se ne izplačuje, izključno zaradi neizpolnjevanja pogoja prebivanja v Republiki Sloveniji. Ti upravičenci bi ob spremembi sporazuma izpolnjevali pogoje za izplačevanje denarnega nadomestila.</p>				

Glede na trenutno stanje na trgu dela v letu 2018, ko se zaradi velikih potreb gospodarstva povečuje število delovno aktivnih prebivalcev ter zmanjšuje dotok v brezposelnost, ni pričakovati večjega odpuščanja iz poslovnih razlogov, prav tako ne porasta števila brezposelnih oseb, katerim bo prenehala zaposlitev za določen čas.

Zavod RS za zaposlovanje za leto 2018 ocenjuje skupni priliv v brezposelnost na 78.500, kar je približno 5 % manj novo prijavljenih kot leta 2017. Zavod tudi ocenjuje, da bo ob realizaciji napovedanih tokov v in iz brezposelnosti ob koncu leta 2018 registriranih brezposelnih oseb okrog 74.400, kar pomeni, da bo obseg brezposelnosti manjši za okrog 12,5 %, medtem ko se je leta 2017 glede na december 2016 zmanjšal za 14,6 %. Zavod bo v letu 2018 z zagotavljanjem kvalitetnih svetovalnih storitev, uporabo pripomočkov za vseživljenjsko karierno orientacijo in učinkovitim napotovanjem na prosta delovna mesta ter prednostnim vključevanjem v ukrepe aktivne politike dosegel hitrejšo aktivacijo brezposelnih oseb iz ciljnih skupin (tudi in predvsem prejemnikov denarnega nadomestila). V skladu s tem ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje, da se bo z izboljšanjem razmer na trgu dela in z izvajanjem različnih programov aktivne politike zaposlovanja in drugih aktivnosti, ki nudijo zaposlitvene možnosti in različne vrste usposabljanj za brezposelne osebe, primanjkljaj na denarnih nadomestilih v letu 2018 pomembno znižal.

V kontekstu pozitivnih trendov prisotnih na slovenskem trgu dela, ki močno izboljšujejo možnosti državljanov Republike Makedonije za hitrejšo vključitev v zaposlitev, ocenjujemo, da bi prejetje denarnega nadomestila v povprečju trajalo do 3 mesece. Ob predpostavki (pri tej oceni izhajamo tudi iz izkušenj pridobljenih na podlagi podobne spremembe v kontekstu sporazuma o socialnem zavarovanju z BIH v letu 2011), da bi le cca. 60% upravičencev, državljanov Republike Makedonije, prisotnih na trgu dela v Republiki Sloveniji, izkoristilo pravico do denarnega nadomestila ter ob upoštevanju povprečne višine 670 EUR denarnega nadomestila bi to pomenilo okoli 317.000 EUR dodatnih sredstev.

Upoštevanje zgoraj navedene podatke bi bila obveznost Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje po spremembi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Makedonijo po približni oceni večja za 0,317 mio EUR v letu 2019. Na podlagi vsega navedenega Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje, da bo zaradi gospodarske rasti, večje zaposlenosti in manjše brezposelnosti poraba za denarna nadomestila manjša kot v preteklih letih in bi bila lahko ta dodatna finančna obveznost pokrita iz proračunske postavke 1826.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
---	----

Sodelovanje javnosti ni potrebno, saj je mednarodna pogodba že sklenjena.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
---	----

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
---	----

dr. Miroslav Cerar
MINISTER

**ZAKON O RATIFIKACIJI
SPORAZUMA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI SPORAZUMA O SOCIALNEM
ZAVAROVANJU MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO MAKEDONIJO IN
SPORAZUMA O SPREMEMBI ADMINISTRATIVNEGA SPORAZUMA O IZVAJANJU
SPORAZUMA O SOCIALNEM ZAVAROVANJU MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN
REPUBLIKO MAKEDONIJO**

1. člen

Ratificirata se Sporazum o spremembi in dopolnitvi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo in Sporazum o spremembi Administrativnega sporazuma o izvajanju Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo, sklenjena v Ljubljani 30. januarja 2014.

2. člen

Sporazuma se v izvorniku v slovenskem jeziku glasita*:

---

* Besedili sporazumov v makedonskem jeziku sta na vpogled v Sektorju za mednarodno pravo Ministrstva za zunanje zadeve.

SPORAZUM
O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI
SPORAZUMA O SOCIALNEM ZAVAROVANJU
MED
REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO MAKEDONIJO

Republika Slovenija in Republika Makedonija v želji, da bi nadgradili medsebojne odnose na področju socialnega zavarovanja, skleneta naslednji Sporazum o spremembi in dopolnitvi sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo (v nadaljevanju: sporazum o socialnem zavarovanju), podpisanega v Ljubljani 13. julija 1998:

1. člen

(1) Tretji odstavek 5. člena sporazuma o socialnem zavarovanju se spremeni, tako da se glasi:

»(3) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se ne nanašajo na minimalno pokojnino, varstveni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo ter na denarna nadomestila, ki jih osebe prejemajo v zvezi z invalidnostjo. Te dajatve se izplačujejo le, če ima upravičenec stalno prebivališče na ozemlju države pogodbenice, po pravnih predpisih katere so bile pridobljene.«

(2) Za tretjim odstavkom 5. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Denarna nadomestila za primer brezposelnosti in otroški dodatki se ne izplačujejo v drugo državo pogodbenico.«

2. člen

Za šestim odstavkom 12. člena se doda sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Zavarovanec, ki je zdravstveno zavarovan pri pristojnem nosilcu države pogodbenice, in mu je ta na podlagi njegovega zdravstvenega stanja odobril zdravljenje v drugi državi pogodbenici, ima pravico do zdravstvenih storitev v skladu s pravnimi predpisi druge države pogodbenice na stroške pristojnega nosilca, ravno tako pa tudi njegovi družinski člani.«

3. člen

(1) Ta sporazum se ratificira.

(2) Ta sporazum začne veljati z dnem prejema zadnjega od uradnih obvestil držav pogodbenic o končanju potrebnih notranjepisnih postopkov za njegovo uveljavitev.

(3) Ta sporazum se sklene za nedoločen čas. Vsaka država pogodbenica ga lahko odpove z odpovednim rokom šestih mesecev. Odpoved učinkuje s potekom tekočega koledarskega leta in mora biti dana pisno po diplomatski poti.

(4) Ob odpovedi tega sporazuma njegove določbe še naprej veljajo za pridobljene pravice, in sicer ne glede na omejujoče določbe, ki jih predvidevajo sistemi s tega področja za primer bivanja upravičenca v tujini.

(5) Ob odpovedi tega sporazuma se začeti postopki za uveljavljanje pravic po tem sporazumu dokončajo po določbah tega sporazuma.

V potrditev tega sta pooblaščenca podpisala ta sporazum.

Sestavljeno v Ljubljani dne 30. januarja 2014 v dveh izvornikih v slovenskem in makedonskem jeziku, pri čemer sta besedili istovetni.

Za Republiko Slovenijo

Anja Kopač Mrak l.r.

Za Republiko Makedonijo

Dime Spasov l.r.

**SPORAZUM O SPREMEMBI
ADMINISTRATIVNEGA SPORAZUMA
O IZVAJANJU SPORAZUMA O SOCIALNEM ZAVAROVANJU
MED
REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO MAKEDONIJO**

Pristojni organi Republike Slovenije in Republike Makedonije sklenejo naslednji Sporazum o spremembi Administrativnega sporazuma o izvajanju Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo (v nadaljevanju: sporazum), podpisanega v Ljubljani 13. julija 1998:

1. člen

2. člen administrativnega sporazuma se spremeni, tako da se glasi:

» 2. člen

Organi za zvezo

Organi za zvezo iz drugega odstavka 27. člena sporazuma so:

v Sloveniji

za zdravstveno zavarovanje:

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,

za pokojninsko in invalidsko zavarovanje:

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije,

za dajanje podatkov o zavarovalni dobi iz 25. člena sporazuma:

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje,

za otroške dodatke in denarna nadomestila za čas porodniškega dopusta:

Center za socialno delo Ljubljana Bežigrad, Centralna enota za starševsko varstvo in družinske prejemke,

v Makedoniji

za zdravstveno zavarovanje:

Sklad za zdravstveno zavarovanje Makedonije,

za pokojninsko in invalidsko zavarovanje:

Sklad za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Makedonije,

za dajanje podatkov o zavarovalni dobi iz 25. člena sporazuma:

Agencija za zaposlovanje Republike Makedonije.«

2. člen

Ta sporazum začne veljati hkrati s Sporazumom o spremembi in dopolnitvi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo.

V potrditev tega sta pooblaščenca podpisala ta sporazum.

Sestavljeno v Ljubljani dne 30. januarja 2014 v dveh izvornikih v slovenskem in makedonskem jeziku, pri čemer sta besedili istovetni.

Za Ministrstvo za zdravje
Republike Slovenije

in

za Ministrstvo za delo, družino,
socialne zadeve in enake možnosti
Republike Slovenije

Anja Kopač Mrak l.r.

Za Ministrstvo za zdravstvo
Republike Makedonije

in

za Ministrstvo za delo in
socialno politiko
Republike Makedonije

Dime Spasov l.r.

3. člen

Za izvajanje sporazumov skrbi ministrstvo, pristojno za delo, družino in socialne zadeve in ministrstvo, pristojno za zdravje.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije – Mednarodne pogodbe.

OBRAZLOŽITEV

V Skopju so 14. in 15. novembra leta 2011 potekala pogajanja med slovensko in makedonsko delegacijo, v okviru katerih je bilo usklajeno besedilo Sporazuma o spremembi in dopolnitvi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo, ki ga je predhodno pripravila slovenska delegacija. Delegaciji sta se strinjali glede vsebine spremembe in dopolnitve sporazuma o socialnem zavarovanju in spremembe administrativnega sporazuma o izvajanju sporazuma o socialnem zavarovanju, sklenjenih leta 1998. Sporazum je bil na pogajanjih vsebinsko usklajen, odprtih je bilo le še nekaj nomotehničnih vprašanj, glede katerih je bilo dogovorjeno, da se bosta delegaciji informirali preko elektronske pošte po posvetovanju s pristojnimi institucijami.

Po uskladitvi omenjenih vprašanj v novembru 2013 sta ob obisku makedonskega ministra v Ljubljani dne 30.1.2014 ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije dr. Anja Kopač Mrak in minister za delo in socialno politiko Republike Makedonije Dime Spasov podpisala Sporazum o spremembi in dopolnitvi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo ter Sporazum o spremembi Administrativnega sporazuma o izvajanju Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo. Da bi sporazuma pričela veljati, je potrebna še ratifikacija v zakonodajnih telesih obeh pogodbenic.

VSEBINA SPREMEMB SPORAZUMA O SOCIALNEM ZAVAROVANJU

Sprememba in dopolnitev sporazuma o socialnem zavarovanju se nanaša na:

1. Nadomestilo za brezposelnost

Določba v sedaj veljavnem sporazumu o socialnem zavarovanju z Makedonijo kot pogoj postavlja stalno prebivališče za pridobitev nadomestila za primer brezposelnosti. Sporazum tako vsebuje strožjo zahtevo, kot je sedaj predvidena v slovenski zakonodaji (skladno z našo notranjo zakonodajo zadošča pogoj prebivanja, torej stalno ali začasno dovoljenje za prebivanje), kar ima za posledico neenako obravnavo brezposelnih delavcev, saj sporazum (mednarodna pogodba) prevlada nad določbami zakona. Delavci, ki prihajajo iz Makedonije, so postavljeni v neenakopraven položaj z drugimi delavci, za katere ne velja takšna ureditev, to je z delavci iz drugih republik nekdanje SFRJ, delavci iz EU ter EGP ter tudi z delavci, ki prihajajo iz držav, s katerimi Slovenija ni sklenila dvostranskega sporazuma, saj se zanje uporablja le naša notranja zakonodaja. Glede na trenutno zaostreno gospodarsko in finančno situacijo ter posledično težke razmere na trgu dela predstavlja omenjena določba še dodatno težavo pri zagotavljanju socialne varnosti delavcem iz Republike Makedonije.

Vsebinsko enako določbo kot ga vsebuje sporazum z Makedonijo, je vseboval tudi sporazum z Bosno in Hercegovino, ki pa sta ga pogodbenici že spremenili (sprememba velja od 2. 9. 2011).

2. Otroški dodatek

Podobna situacija kot z nadomestilom za brezposelnost je tudi pri otroškem dodatku, saj sporazum o socialnem zavarovanju tudi v tem primeru določa stalno prebivališče na ozemlju Slovenije kot pogoj, da se upravičencu izplača otroški dodatek, kar je strožje od sedanje določbe v zakonu, ki predvideva prijavljeno prebivališče, torej stalno ali začasno prebivališče. Pogoj stalnega prebivališča, ki je bil določen tudi v notranji zakonodaji, je bil s strani Ustavnega sodišča RS¹ spoznan kot neustaven in je bila določba zakona ustrezno spremenjena.

Na podlagi omenjene odločbe ustavnega sodišča se ne glede na besedilo sporazuma pravica do otroškega dodatka prosilcem že sedaj priznava ob izpolnitvi pogoja stalnega ali začasnega prebivališča, tudi prosilcem iz Makedonije. Predlagana sprememba sporazuma bo tako le odrazila že vzpostavljeno dejansko stanje.

---

¹ Ustavna odločba Št. U-I-31/04-14.

Sprememba pod 1 in 2 je opravljena s črtanjem omembe brezposelnosti in otroškega dodatka v tretjem odstavku 5. člena sporazuma o socialnem zavarovanju.

3. Napotitev na zdravljenje na ozemlje druge države pogodbenice (dopolnitev 12. člena sporazuma)

Na predlog Ministrstva za zdravje je na makedonsko pobudo v predlog sprememb sporazuma o socialnem zavarovanju vključena tudi dopolnitev 12. člena s sedmim odstavkom. Gre za določbo o napotitvi zavarovanca na ozemlje druge pogodbenice zaradi zdravljenja, ki ga zahteva njegovo zdravstveno stanje, stroške takega zdravljenja pa krije pristojni nosilec, pri katerem je zavarovanec zavarovan. Določbo vsebujejo tudi drugi sporazumi o socialnem zavarovanju (z Bosno in Hercegovino, Srbijo in Črno goro) ter omogoča in olajša postopke zdravljenja oseb v drugi državi pogodbenici, če tega prva pogodbenica ne more zagotoviti. Pred tem so bile osebe, ki jim je npr. makedonski pristojni nosilec odobril zdravljenje v Slovenji, samoplačniki, kar je bilo zanje manj ugodno.

VSEBINA SPREMEMBE ADMINISTRATIVNEGA SPORAZUMA

S spremembo administrativnega sporazuma je kot zavod, pristojen za dajanje podatkov o zavarovalni dobi za uveljavljanje nadomestila za primer brezposelnosti (25. člen sporazuma o socialnem zavarovanju) sedaj pravilno naveden Zavod RS za zaposlovanje in ne Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Nadalje je bilo prav tako glede organov za zvezo dogovorjeno, da se dodatno navede Centralno enoto za starševsko varstvo in družinske prejemke Centra za socialno delo Ljubljana Bežigrad za področje otroških dodatkov in denarnih nadomestil, ki je od uveljavitve sporazuma z Makedonijo novoustanovljena institucija za to področje.

Ocena finančnih posledic:

Po podatkih Zavoda Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu zavod) za zaposlovanje je bilo v letu 2017 v povprečju 186 državljanov Republike Makedonije upravičenih do denarnega nadomestila, 263 upravičencem pa pravica trenutno miruje in se ne izplačuje, izključno zaradi neizpolnjevanja pogoja prebivanja v Republiki Sloveniji. Ti upravičenci bi ob spremembi sporazuma izpolnjevali pogoje za izplačevanje denarnega nadomestila.

Glede na trenutno stanje na trgu dela v letu 2018, ko se zaradi velikih potreb gospodarstva povečuje število delovno aktivnih prebivalcev ter zmanjšuje dotok v brezposelnost, ni pričakovati večjega odpuščanja iz poslovnih razlogov, prav tako ne porasta števila brezposelnih oseb, katerim bo prenehala zaposlitev za določen čas.

Zavod RS za zaposlovanje za leto 2018 ocenjuje skupni priliv v brezposelnost na 78.500, kar je okrog 5 % manj novo prijavljenih kot leta 2017. Zavod tudi ocenjuje, da bo ob realizaciji napovedanih tokov v in iz brezposelnosti ob koncu leta 2018 registriranih brezposelnih oseb okrog 74.400, kar pomeni, da bo obseg brezposelnosti manjši za okrog 12,5 %, medtem ko se je leta 2017 glede na december 2016 zmanjšal za 14,6 %. Zavod bo v letu 2018 z zagotavljanjem kvalitetnih svetovalnih storitev, uporabo pripomočkov za vseživljenjsko karierno orientacijo in učinkovitim napotovanjem na prosta delovna mesta ter prednostnim vključevanjem v ukrepe aktivne politike dosegel hitrejšo aktivacijo brezposelnih oseb iz ciljnih skupin (tudi in predvsem prejemnikov denarnega nadomestila). V skladu s tem ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje, da se bo z izboljšanjem razmer na trgu dela in z izvajanjem različnih programov aktivne politike zaposlovanja in drugih aktivnosti, ki nudijo zaposlitvene možnosti in različne vrste usposabljanj za brezposelne osebe, primanjkljaj na denarnih nadomestilih v letu 2018 pomembno znižal.

V kontekstu pozitivnih trendov prisotnih na slovenskem trgu dela, ki močno izboljšujejo možnosti državljanov Republike Makedonije za hitrejšo vključitev v zaposlitev, ocenjujemo, da bi

prejemanje denarnega nadomestila v povprečju trajalo do 3 mesece. Ob predpostavki (pri tej oceni izhajamo tudi iz izkušenj pridobljenih na podlagi podobne spremembe v kontekstu sporazuma o socialnem zavarovanju z BIH v letu 2011), da bi le cca. 60% upravičencev, državljanov Republike Makedonije, prisotnih na trgu dela v Republiki Sloveniji izkoristilo pravico do denarnega nadomestila ter upoštevanju povprečne višine 670 EUR denarnega nadomestila bi to pomenilo okoli 317.000 EUR dodatnih sredstev.

Upoštevanje zgoraj navedene podatke, bi bila obveznost Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje po spremembi Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Makedonijo po grobi oceni večja za 0,317 mio EUR v letu 2019. Na podlagi vsega navedenega Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje, da bi bila lahko ta dodatna finančna obveznost pokrita iz proračunske postavke 1826.

Sprememba 12. člena sporazuma in sprememba administrativnega sporazuma ne prinašata dodatnih finančnih posledic. Do sedaj Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije še ni imel primerov napotitev na zdravljenje v Makedonijo, je bil pa na makedonski strani izkazan interes, da bi napotovali svoje zavarovane osebe na načrtovano zdravljenje v Republiko Slovenijo. Stroški zdravljenja v tujini so tudi sicer zavarovanim osebam zagotovljeni iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v skladu z obstoječo nacionalno oz. EU zakonodajo.

Z izmenjavo not Republike Slovenije z dne 9.5. in Republike Makedonije z dne 7.7. 2016 je bilo besedilo novega sedmega odstavka popravljeno tako, da so zdravstvenih storitev v drugi pogodbenici deležni tudi družinski člani zavarovanca. V predlogu zakona je upoštevano besedilo sporazuma v čistopisu.

Besedilo obeh sporazumov je bilo na slovenski strani usklajeno z Ministrstvom za zunanje zadeve, Ministrstvom za zdravje, Ministrstvom za finance, Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Sklenitev sporazumov ne zahteva izdaje novih ali spremembe veljavnih predpisov.

Sporazuma nista predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.